

Pohřebiště zajatců z 1. světové války má novou pamětní desku, v plánu je i velký památník

19. 09. 2014 15:19

(Zpráva Města Liberec) – Přesně po 100 letech od vzniku zajateckého tábora se ostašovské pohřebiště zajatců z doby 1. světové války dočkalo důstojné mezinárodní piety a pamětní desky s česky, rusky a italsky vyvedeným nápisem „Věnováno památce ruských a italských vojáků padlých v těchto místech“.

Slavnostní odhalení pamětní desky, kterou iniciovala liberecká Archa 13, o.p.s. a zaplatilo ruské velvyslanectví, se za diplomatické účasti velvyslanců Ruské federace, Běloruska a Arménie a mnoha dalších hostů uskutečnilo v pátek 19. září na vojenském hřbitově v Ostašově. Za statutární město Liberec položil k nové pamětní desce věnec náměstek primátorky pro ekonomiku Jiří Šolc, za Liberecký kraj v zastoupení hejtmana vedoucí oddělení krizového řízení KÚ LK Rudolf Broulík. Všichni přítomní pak uctili památku zemřelých zajatců minutou ticha.

Krátce po pietním aktu se účastníci přesunuli na historickou radnici, kde zhlédli prezentaci vize Památníku zajateckého tábora, který by měl v budoucnu vyrůst na pozemku poblíž Archy Liberec – Centra pro zvířata v nouzi při ZOO Liberec, p. o. v Ostašově. I tento projekt připravuje Archa 13, a to za prestižní spolupráce s architektem a hercem Davidem Vávrou, známým z Divadla Sklep či televizního cyklu Šumná města. „Sami jsme ho oslovili, jestli by nechtěl navrhnout podobu kaple, a musím říct, že jsme byli velmi překvapeni, jak vstřícně reagoval. Dokonce nám řekl, že je to pro něj pocta,“ konstatoval Petr Pimek z Archy 13, o.p.s.

Architekt David Vávra se také na radnici sám ujal prezentace své vize památníku zajateckého tábora a jeho dominanty v podobě Kaple smíření. „Samotná kaple nebude jen o vzpomínce na zajatecký tábor, ale díky rozhledně bude lákadlem pro širokou veřejnost. Všichni lidé, kteří vystoupají na rozhlednu, a budou zvenčí viditelní za skleněnými kříži, navodí pro kolemjdoucí dojem prchajících vězňů,“ poznamenal ke své skice David Vávra.

Kaple smíření s rozhlednou má být dominantou areálu, jehož součástí budou také čtyři repliky lágrových domů. Realizaci tohoto unikátního projektu podporuje i primátorka Martina

Rosenbergová. „Po první vlaštovce, kterou byl vznik výstavy Zapomenuté dějiny města Liberce v Radničním sklípku, jde o další významný krok ke zviditelnění historie města. Osobně si myslím, že každá událost naší historie by se měla připomínat. Poslední dobou připravuje projekty na toto téma především Archa 13 a já si snahy všech, kteří za ní stojí, velmi vážím,“ konstatovala Martina Rosenbergová.

Podle náměstka primátorky pro ekonomiku Jiřího Šolce bude Památník zajateckého tábora nejen důležitou připomínkou minulosti pro další generace, ale i významným prvkem z hlediska turistického ruchu. „Z tohoto pohledu bude mít památník velmi výhodnou polohu poblíž nákupního zóny. A dá se předpokládat, že jak potomci zemřelých válečných zajatců, tak turisté, které tento unikátní areál bezpochyby zaujme, zavítají při návštěvě Liberce i na další zajímavá místa,“ komentoval náměstek primátorky pro ekonomiku Jiří Šolc.

Projekt Památníku zajateckého tábora je ale teprve na začátku a otázkou zůstává jeho financování. To by mohly z velké části zajistit dotace z Evropské unie, případně Ministerstva obrany a různých velvyslanectví. „Jak už jsme slyšeli z více zdrojů, jde o projekt, který v rámci Evropy nemá obdoby, takže pevně věříme, že jeho financování se podaří zajistit,“ konstatoval Petr Pimek s tím, že Archa 13 už jednala i se zástupci Československé obce legionářské.

Zajatecký tábor byl v Ostašově – Horní Suché vybudován během 1. světové války a byli do něj umísťováni především zajatí ruští a italští vojáci. V době největšího rozmachu čítal tábor až 55 tisíc zajatců, čímž dokonce převyšoval tehdejší počet obyvatel města. Šlo o obrovský komplex, rozkládající se na 84 hektarech, mj. v místech, kde dnes stojí nákupní centrum Géčko či trojice navazujících kruhových objezdů, známá jako „sněhulák“. Po válce, v roce 1921, byl tábor zrušen, rozebrán a nahradilo ho pole. Právě uprostřed něj leží osamocený háj a v něm hřbitov zajatých vojáků, u něhož se nyní tyčí pamětní deska.